

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ
ВІСНИК**
Лосинівської
об'єднаної
територіальної
громади

ВІСНИК

Випуск 2
Січень 2019 р.

Лосинівської громади

Лосинівська громада стала господарем землі

На початку 2018 року Уряд України оприлюднив механізм, який у межах чинного законодавства дозволяє передати землі сільськогосподарського призначення у власність об'єднаних територіальних громад:

31 січня прийнято розпорядження Кабінету Міністрів щодо передачі таких земельних ділянок з державної власності у комунальну власність ОТГ. Передбачається, що такий крок сприятиме прискореному розвитку сільських територій.

27 вересня 2018 року голови 13 ОТГ Чернігівщини отримали документи, що засвідчують передачу земель сільськогосподарського призначення у власність їх громад. Це вже другий етап передачі — перший пройшов у червні 2018 року. Тоді землю отримали 11 громад області.

Так, відповідно до рішення 23 позачергової сесії Лосинівської селищної ради від 01.11.2018 року у комунальну власність Лосинівської об'єднаної територіальної громади були прийняті земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної власності загальною площею 2012,1453 га, які розташовані за межами населених пунктів на території Лосинівської ОТГ.

сmt. Лосинівка та с.Погребець:

Загальна кількість землі – 746,2901 га

з них:

- пасовища, шовкуни – 190,7916 га;
- землі історико-культурного призначення – 127,8578;
- роздані земельні ділянки громадянам – 103,1534 га;
- колгоспні двори – 66,4247 га;
- рілля – 29,6691 га;
- фермерські господарства – 228,3935 га.

с. Шняківка:

Загальна кількість землі – 115,3742 га

з них:

- пасовища – 58,903 га;
- роздані земельні ділянки громадянам – 29,1892 га;
- колгоспні двори – 14,569 га;
- для ведення товарного сільськогосподарського виробництва – 12,713 га

с.Терешківка:

Загальна кількість землі – 179,5434 га

з них:

- пасовища, шовкуни – 25,9278 га;
- роздані земельні ділянки громадянам – 0,7823 га;
- колгоспні двори – 16,172 га;
- фермерські господарства – 136,6613 га.

села Вікторівка, Леонідівка, Степ:

Загальна кількість землі – 412,6964 га

з них:

- пасовища, шовкуни – 72,2094 га;
- роздані земельні ділянки громадянам – 185,3225га, з них 45 га шовкуни
- колгоспні двори – 16,5972 га;
- фермерські господарства – 138,5673 га.

села Сальне, Садове:

Загальна кількість землі – 374,7644 га

з них:

- пасовища, шовкуни – 95,5333 га;
- роздані земельні ділянки громадянам – 15,4293 га;
- колгоспні двори – 11,7888 га;
- фермерські господарства – 252,013 га.

с.Шатура:

Загальна кількість землі – 181,4768 га

з них:

- пасовища – 30,9823 га;

- роздані земельні ділянки громадянам – 10,5791 га;
- колгоспні двори – 33,7905 га;
- для ведення товарного сільськогосподарського виробництва – 106,1249 га.

На даний час завершується реєстрація права власності на земельні ділянки.

**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ЛОСИНІВСЬКОЇ
СЕЛИЩНОЇ РАДИ**

**14 грудня –
день вшанування
чорнобильців – 2 стор.**

**Звіти старот
Лосинівської ОТГ –
3 стор.**

**Про навчальний візит
до Польщі –
4 стор.**

14 грудня в Україні відзначається «День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС».

У той час, коли над Чорнобильською атомною станцією піднявся круглий вогняний гриб, і небо засвітило заграва, коли навколо вирувало бурхливе море вогню, диму і чаду, Лосинівка жила своїм розміреним трудовим життям. Ніхто тоді ще не міг знати, що підступна і палюча біда ось уже поряд гадючо звивається, що зненацька боляче вжалить, лишивши рани і синці і на тілі, і в душах людей.

Давали повістки і ніяких пояснень. Ознайомся і виконуй наказ. Про все довідалися лише в Чернігові, де був пункт збору. Там сформували 25-ту бригаду, пояснили, що перед нею поставлено серйозне і небезпечне завдання – вести очищення територій від радіоактивного забруднення. Далі було Гончарівське, де одержали амуніцію і автомобілі. У ніч на травневі свята сформована колона рушила вперед до Іванківського району Київської області. Поблизу села Ороне (це за 30 км від Чорнобиля) розбили табір і почали налагоджувати на скору руку побут.

Ставили палатки, облаштовували автостоянку. Паралельно приходило усвідомлення, що перед ними, «партизанами» (так вони себе називали), найнебезпечніший ворог, якого не можна ні побачити, ні почути. У нього немає ні запаху, ні кольору. Що навколишній світ одержав ще одне невідоме дотепер вимірювання – гірке і жорстоке. Мирний атом перестав бути мирним. І що треба буде прийняти на себе подвійний удар – вогонь і радіацію.

Сьогодні важко уявити, якими б були наслідки цієї катастрофи. Існувало б місто Чорнобиль? Наша держава?

Тоді ж зашкалювало вселюдське лихо, плювався отруйною парю кра-тер, пливли зловіщі хмари. Атом метався, мов звір, несамоовито, незбагнений до кінця. Поля під Чорно-

Ми в неоплатному боргу перед героями-чорнобильцями

билем перестали годувати людей. Усе, що росло на них, увібрало в себе смертельну радіацію, яка переслідувала все живе. З'явилося нове визначення: «рудий ліс» – це заражені мертві дерева. Квилив вітер у порожніх селах.

У двобій з атомом мешканці Лосинівської ОТГ виявили хоробрість і героїзм. Це вони виходили на сам реактор прибирати уран. Встигали кілька разів

вкинути лопатою сипучої речовини у бездонне жерло реактора і назад. Киплячий бітум пропалював чоботи, бризками осідав на одязі, в'їдався у шкіру. У очах миготіли відблиски графіту – радіоактивного, розпеченого. Тут вже не потрібні були ніякі прибори, щоб виявити якій радіації піддаються ліквідатори. Полум'я розповзалося по покрівлі, жадібно поглинаючи метр за метром. Проводили захоронення радіоактивного ґрунту. Люди слабшали від їдкого диму, нерестерпної спеки, болю, втрачали сили, падали. Часто рівень радіації не дозволяв працювати повною мірою, але

робота просувалася. Де хлопці брали сили, щоб витримати такі навантаження, працювати з повною віддачею, виконувати поставлені надзвичайні завдання? Допомогало фізичне загартування, сила волі, висока відповідальність, колективізм, рішучість, наполегливість. Не озиралися, не ховалися за спинами інших. Виконували свій обов'язок до останнього подиху. Тут, у Чорнобилі, не проходила лінія фронту і не свистіли кулі, але воїнами, героями були всі – пожежні і водії, механізатори і будівельники, медики і дозиметристи, енергетики і хіміки, солдати і офіцери. В атомні дні і ночі вони не думали про себе, вони думали, щоб врятувати нас.

Минуть роки, а чорний день Чорнобильської трагедії все одно хвилюватиме людей: тих, кого він зачепив своїм недобрим крилом, і тих, хто народився далеко від покривдженої землі.

14 грудня 2018 року в смт. Лосинівка біля пам'ятника «Ліквідаторам Чорнобильської АЕС» з нагоди Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС відбулися урочистості.

На заході були присутні селищний голова Во-

лодимир Андрієць, керуюча справами виконавчого комітету Олена Боровик, заступник голови райдержадміністрації Оксана Мелашенко, керуючий справами Ніжинської районної ради Олена Прищепя, начальник управління соціального захисту населення Ніжинської РДА Олександр Шевчун, ліквідатори аварії на ЧАЕС, мешканці громади та учні школи. Урочистості розпочалися з покладання квітів до пам'ятного знаку. Всі присутні хвилиною мовчання вшанували пам'ять всіх загиблих і померлих ліквідаторів. Захід продовжився в приміщенні Лосинівського будинку культури, де відбулося нагородження чорнобильців. По завершенню заходу ліквідатори мали змогу поспілкуватись з селищним головою і керівництвом району та вирішити актуальні проблеми.

Микола БОРЩ

Ялинка моя!

Що можна написати про Лосинівську новорічну ялинку?

Її можна описати, використавши епітети та метафори. Скажімо, ось так: я стояв посеред густо-синьої темряви, що розіллалась по білому снігу. Височенна красуня ялинка вітала мене своїм ошатним вбранням: яскравими, зоресайними гірляндами, прикрасами – іграшками, що виблискували у вечірніх сутінках і т.д. і т.п.

– А звідки прибула до нас головна красуня? – закралося несподіване запитання.

– Нам подарував її житель селища, пенсіонер Віталій Йосипович Боровик, – бадьоро і авторитетно повідомив мені Володимир Миколайович Андрієць, очільник Лосинівської громади.

– А коли вперше ялинку встановлено в селищі? – розбирає мене цікавість.

– Про це може змістовно розповісти депутат селищної ради Валерій Калініченко, зверніться до нього.

Тамуючи цікавість, беру ручку, аркуш паперу. Іду на зустріч з селищним депутатом.

Ось і Лосинівська центральна площа. Ялинка-красуня. Підходжу ближче

– і – о диво! – збільшується та виростає вона. Підіймаю голову, щоб подивитися, куди сягає верхівкою ця зелена чарівниця. І раптом шум, чийсь голоси поблизу. Швидко змінюю ракурс погляду – поряд зі мною – молодята. Він і вона.

Дівча кинулося вперед, добігло до ялинки й крикнуло:

– Ялинка моя!

Хвоя озвалася до неї рівним та важкуватим шумом верхів'яття, заговорила протяжним, густим шепотом. Я аж рота розкрив від несподіванки. А від ялинки

завіяло смолистим, терпким холодком. Той холодок забився мені в рот, дихати стало легко й солодко.

– Твоя! – не заперечував юнак. – Дарую її тобі на пам'ять... А що вона каже?

– Таке, що я й не втямлю. Сам поспухай.

Хлопець приклав вухо до ялинових гілок, проте нічого не почув. А відтак підійшов до іграшок, що миготіли барвистим небом.

– І ось це чарівне вбрання дарую тобі!

– Який ти щедрий, – відповіла, зашарівшись юнка.

– Бо щедрий! – весело крикнув юнак.

Від ялинки молодята вже не пішли, а побігли. Обом було радісно й солодко. Дівчина щось виспівувала, щось кричала, щось розказувала. І дуже сміялася. Хлопець також сміявся, хоч, так мені здалося, не чув жодного її слова. Схопив юнку за руку, і так бігли вперед.

Поговорив я і з депутатом селищної ради Валерієм Калініченком. Виявляється, традиція встановлювати ялинку на центральній площі селища сягає ще в 1990-ті роки. Тоді це робилося за державний кошт. Нині ж часи інші. Тому доставка і облаштування зеленої красуні лягли на плечі місцевих підприємців, селищних депутатів та активістів. У цьому році ситуація була не схожою на попередні. Струнку новорічну красуню подарував сели-

щу місцевий житель. Велика вдячність йому за це. Організаційний момент здійснювали працівники комунальної служби та селищні активісти, а кошти на оздоблення використали ще минулорічні. Збереглися, як бачите, в потрібному для закупки оздоб обсязі. Були маленькі недоречності з оздобленням, але проблему вирішили швидко. Бажання мати справжнє новорічне свято і зацікавленість в ньому взяли верх. Красуня ожила у іграшках і вогняних гірляндах. Подарувала лосинівчанам справжнє новорічне свято, відпочинок і насолоду.

Повертався назад тією самою дорогою. І знову на мить зупинився біля новорічної чарівниці-ялинки.

– Чуєш, як вона промовляє? – вчувся мені знайомий голос юнки, який прозвучав майже пошепки. Я знову завмер від несподіванки. Поглядом обвів довкіл. Нікого. Підійшов ближче до однієї з іграшок, і знову здивування виступило на моєму обличчі: іграшка віддзеркалила брови юнки, які тремтіли двома веселими кушечками. Уважно пригледівся і знову завмер від побаченого: на рум'яному обличчі юної незнайомки, що яскравим образом шмигнуло по іграшці, розтікався задумливий, теплий усміх.

У Новий рік можуть статися справжні чудеса, – подумав я. Вони, як бачите, й сталися...

Микола БОРЩ

Броварчук Н. М.

Гайдей Н. О.

Смоленська Л. М.

Улько Т. Г.

Петренко Л. Ф.

Старости розповіли про пророблену роботу, відкрито і відверто повідали про болючі питання, що стосуються їхнього сільського життя.

Ніна Миколаївна Броварчук, староста сіл Сальне і Садове, зізнається: люди майже щодня звертаються до неї з усними і письмовими заявами та скаргами. Вона не в змозі вирішити питання так, як того хотілося би людям, але в більшості випадків таки вдається.

Відламалася гілка з дерева та загородила дорогу, відірвався електричний чи телефонний провід, в когось не оформлена спадщина, в когось не працює телефон, в когось сусід заліз у межу, дорога не ремонтвана, не виїхав на маршрут автобус – цим усім опікується староста.

Минулого року, – зазначає Ніна Миколаївна, – завдяки команді Лосинівської селищної ради, яка працювала над проектом для нашого клубу, були виділені кошти із державного фонду регіонального розвитку для встановлення опалення в сільському клубі. Тепер там можна проводити свята навіть взимку.

У планах на майбутнє – зовнішній ремонт адміністративної будівлі, внутрішній ремонт сільського клубу, освітлення вулиць, приведення до ладу електромережі у сільському клубі, благоустрій кладовища по вул. Незалежності. Будівництво централізованого водопостачання. Планів багато – потрібно лише фінансування.

Є у Сального благодійники, на допомогу яких впевнено може розраховувати Ніна Миколаївна. Це – Василь Миколайович Снісаренко, Микола Григорович Чуприна, Володимир Петрович Олешко, Анатолій Григорович Гунько.

Великий інтерес до села виявив депутат Верховної Ради України Олександр Михайлович Кодола, який виділив кошти на дитячий майданчик, на комп'ютери для комп'ютерного класу школи та облаштування внутрішнього шкільного санвузла.

Тож не втрачаємо оптимізму, – зазначає сальненська староста, – працюємо, шукаємо альтернативні джерела фінансування, маємо надію, що не залишимося наодинці зі своїми проблемами.

Важливою складовою роботи старости села Терешківка Лідії Миколаївни Смоленської є благоустрій села. Вона звітує: на кладовищі пофарбовано ворота та огорожі навколо пам'ятних знаків, побілений постамент та паркан. Постійно косилось узбіччя доріг по селу та на околиці села. Побілена адміністративна будівля та господарський сарай.

Біля зупинки, що в центрі села, викладена цеглою підлога. Постійно підтримується порядок в зупинках та на території дитячого майданчика.

В центрі села посажені сосни, декоративні кущі та квіти.

Далі Лідія Миколаївна звертає особливу увагу на важливу фінансову допомогу селу з боку Лосинівської громади, ФГ «Терешківське – В.О.» (керівник – Віталій Іванович Осипенко), ПП «Аг-

Спільними зусиллями – у завтрашній день!

Завершився рік – час підбити підсумки.

Ми звернулися до старост сіл Лосинівської громади з питаннями:

Яким для них був рік 2018-й?

Що чекають від року наступного?

ропрогрес». Завдяки їх підтримці проводиться благоустрій пам'ятників, виготовлені та встановлені знаки з назвою села. Замінені вікна та входні двері в приміщенні фельдшерського пункту, придбаний тример для косіння трави та бензопила.

Дякує староста й народному депутату Олександру Кодолі за встановлення дитячий майданчик та зупинку очікування громадського транспорту.

Про ефективно проведені суботники по благоустрою та встановлення дитячого майданчика розповідає староста села Шняківка Тетяна Григорівна Улько. Вона продовжує: зроблено ремонт зупинок як в центрі, так і на в'їзді села. Матеріалами допомогли Лосинівська селищна рада та ТОВ «Агронадія» (кер. Василенко М.М.)

За бюджетні кошти були замовлені та виготовлені в'їзні знаки та банер «Вас вітає Шняківка». За підтримки депутата Верховної Ради України Олександра Кодолі встановлено дві автобусні зупинки.

Активні громадяни обкошували узбіччя доріг, вирубували сухі дерева і поросль на початку і в кінці села.

Та найбільш захоплює ось це повідомлення старости с.Шняківка: спільними зусиллями зацікавлених осіб протягом серпня минулого року було відремонтовано дорогу по селу протяжністю три кілометри. Без допомоги ТОВ «Агронадія» (кер. Василенко М.М.) просто не обійшлись б, зазначає Тетяна Григорівна. Тому щиро дякує інвестору за неоціненну допомогу, а активним громадянам за патріотизм і небайдужість до долі села.

Протягом року Тетяна Григорівна була вся у роботі. Велася робота по оформленню субсидій на тверде паливо, на природний газ, замовлялись своєчасно газові балони, оформлялись документи на матеріальну допомогу учасникам АТО, чорнобильцям, інвалідам, а також для відправки одиноких престарілих в будинок-

інтернат для людей похилого віку. Розпочато роботи по благоустрою пам'ятників загиблим у роки Другої світової війни та реконструкції системи опалення сільського клубу. Постійно відвідувалися багатодітні та неблагополучні сім'ї.

Не розминається Шняківка і з народною пісню. Два колективи художньої самодіяльності села – «Берегиня» і «Родина» стали відомими на всю Україну, завдяки телепрограмі заслуженої артистки України Оксани Пекун «Фольк-musik».

Пам'ятним для жителів і день села, на якому лилася рікою народна пісня, демонстрували свої роботи сільські умільці.

Значна робота проведена і в Шатурі. Про це повідомляє староста села Людмила Федорівна Петренко. У 2018 році встановлено дитячий майданчик за сприяння Олександра Михайловича Кодолі. Навколо майданчика зроблена нова огорожа: за рахунок коштів самооподаткування населення придбали секції з дерева, цементні стовпчики. На території майданчика встановили дві лавки та дві урни для сміття. У виконанні цих робіт брали участь жителі села. Пофарбували загорожу учні школи та працівник з благоустрою.

У 2017 році розпочато ремонт комунальної дороги по вулиці Шевченка, у 2018 році продовжено ремонт частини цієї вулиці, але робота по ремонту дороги так і залишилась не закінчена.

На виконання завдань з реформи освіти для учнів першого класу були придбані необхідні меблі та комп'ютерна техніка.

Побілено зовні приміщення адміністративного будинку.

Встановлено автобусну зупинку.

Для приміщення адміністративного будинку придбано новий газовий котел та виготовлена технічна документація для його встановлення. У 2019 році плануємо встановити котел.

Постійно виконувались роботи по прибиранню кладовища, вулиць, території центру села, дитячого майданчика. Ліквідовувались стихійні сміттєзвалища. На кладовищі та на території біля адміністративної будівлі протягом літа проводилось скошування трави. Дякуючи жителям села, працівнику з благоустрою, допомозі ПП «Агропрогрес» територія нашого села має належний вигляд.

Для заміни ламп вуличного освітлення були задіяні кошти як Лосинівської ОТГ, так і ПП «Агропрогрес».

На 2019 рік планується ряд заходів із соціально-економічного розвитку населеного пункту, а саме:

- ремонт сільського клубу;
- ремонт вуличного покриття;
- ремонт автобусної зупинки;
- встановлення газового котла у приміщенні адміністративного будинку.

Протягом року проводилися роботи по благоустрою у селах Вікторівка, Леонідівка та Степ. Про це повідомляє Наталія Олександрівна Гайдей, староста старостинського округу. У вищезгаданих селах висаджено квіти на дитячому майданчику, за кошти самообкладу проведено облаштування місць для торгівлі, проведено благоустрій пам'ятника загиблим у роки Другої світової війни в с. Леонідівка, закуплено матеріали для благоустрою подібного пам'ятника в с. Вікторівка.

У 2019 році у планах старостинського округу відремонтувати дорогу Лосинівка - Галиця через Леонідівку, повністю освітити вулиці в с.Леонідівка та с.Вікторівка, встановити реле часу.

Турбує Наталію Олександрівну питання будівництва централізованого водопостачання у селі Леонідівка, надання своєчасної і якісної медичної допомоги жителям увіренних їй населених пунктів. Забезпечення паливом одиниць, щоб не було перебоїв з постачанням електроенергії, щоб телефони працювали безперебійно, автобус курсував з Ніжина відповідно до графіка, а в магазинах були завжди свіжий хліб і товари першої необхідності, щоб вчасно розчищався сніг на дорогах.

Як бачимо, усі села Лосинівської громади різні, а от проблеми майже всюди однакові. Необхідність капітального ремонту доріг, відновлення вуличного освітлення, вивезення сміття, спилування старих аварійних дерев, а ще – очікування гарного рейсового автобуса. І це далеко не всі проблеми, з якими селяни змушені миритися. Та не все так і безнадійно. У кожного села є свої постійні інвестори. Їх роль у розвитку соціальної сфери і культури очевидна. Допомога Лосинівської ОТГ теж позитивно позначилася на благоустрої сіл у минулому році. Разом з жителями своїх населених пунктів хочуть досягти успіху й старости. Тож спільними зусиллями зацікавлених осіб і будуть вирішуватися нагальні проблеми Лосинівської громади в 2019 році.

Лосинівська громада напередодні створення Стратегії розвитку

Лосинівська громада напередодні створення Стратегії розвитку. Цей важливий документ визначить пріоритетні цілі та напрямки територіальної спільноти на найближчі роки.

Роботу над проектом почали із створення Робочої групи. Вона обиралася з представників різних сфер діяльності. До неї увійшли представники установ та організацій, авторитетні жителі громади, освітяни, медичні працівники, фермери... Ми добре усвідомлюємо, що головною метою розробки Стратегії повинно стати покращення життя її мешканців, створення для них комфортних умов проживання на більш якісному рівні, сприяння зростанню економіки, залученню інвестицій, ефективному використанню ресурсів громади. Працювали не як відсторонена каста, а прозоро. На виду у всіх. Про роботу Робочої групи інформували на офіційному веб-сайті громади та сторінці Лосинівської ОТГ у Фейсбуці. До участі у розробці Концепції запрошували всіх громадян, кому не байдужа доля і майбутнє громади. У процесі розробки Стратегії також брали участь школярі. Відбирали кращі роботи дітлахів у рамках конкурсу кращого малюнку на тему «Моя громада через 10 років». Через анкетування, тренінгові заняття, співбесіди були виявлені бажання та ідеї громадян, їх суспільні думки.

Допомогу у створенні Концепції надавали також експерти. Вони координували роботу робочої групи. Нашими

гостями були експерти Фонду Розвитку Місцевої Демократії (ФРМД) Томаш Чубара, Роберт Жарковський, та українські експерти Микола Силенко, Володимир Бойко і Олексій Пасічник. Вони відвідали громаду в рамках реалізації проекту «Підтримка реформи місцевого самоврядування – впровадження партисипативної моделі стратегічного планування в громадах Північної, Центральної та Західної України». Експерти поділилися досвідом співпраці із багатьма громадами в Україні та за кордоном, провели інтерактивне заняття. Змістовна та професійна дискусія з експертами дозволила чіткіше зрозуміти основні виклики, які стоять перед громадою, оформити їх у тези.

Хочемо ознайомити читача з терміном партисипативна система. Це – безпосередня участь мешканців громади у створенні її стратегії. Така участь сприяє активізації людського капіталу, зміцнює громаду, дозволяє відчувати свою особисту значимість, вчить контролювати дії влади та самому долучатися до розробки управлінських рішень, захищає свободу людини, є справжньою необхідністю – в сучасному світі не можна керувати без згоди тих, ким керують. Тому під час розробки стратегії необхідно залучати різноманітні групи інтересів та формувати пріоритети розвитку «знизу». Лише так можна сформувати реалістичний до виконання документ.

3 навчальним візитом відвідали Польщу

З 26 по 30 листопада представники шести об'єднаних територіальних громад Чернігівської області перебували із навчальним візитом у Малопольському воеводстві Республіки Польща. Серед учасників і представники Лосинівської ОТГ – Олена Боровик, керуюча справами виконавчого комітету Лосинівської ОТГ та Тетяна Рубан, учителька Шатурського НВК. Учасники візиту знайомилися з методикою партисипативного стратегічного планування (тобто – за безпосередньої участі мешканців), кращими практиками його запровадження, досягненнями польських колег.

Так, у гміні Лібонж йшлося про те, як краще сполучати наявні місцеві умови та

Гміна Неполоміц поділилася своїм досвідом роботи у сфері освіти, культури, а також підтримки громадських ініціатив. Українці побачили місцеву Лабораторію соціальної активності, а також територію економічної активності.

Навчальний візит – частина проекту «Підтримка реформи місцевого самоврядування – впровадження партисипативної моделі стратегічного планування в громадах Північної, Центральної і Західної України», що реалізується Фондом Розвитку Місцевої Демократії

(FRDL, Республіка Польща) за участі низки регіональних партнерів, на Чернігівщині – це Сіверський інститут регіональних досліджень. Проект співфінансовано в рамках Програми співпраці у сфері розвитку «Польська допомога» Міністерства закордонних справ Республіки Польща у 2018 р.

**Р.ШЕВЧУН,
М.БОРЩ**

стратегії розвитку, впроваджувати програми розвитку із застосуванням партисипативного підходу, налагоджувати співпрацю місцевої влади з бізнесом.

Чернігівці також ознайомилися з кількома інфраструктурними об'єктами.

Гміна Скавіна розповіла про свою практику надання послуг мешканцям громади – у сфері спорту, відпочинку, культури, а також про співпрацю з громадськими організаціями.

Українські самоврядовці відвідали місцевий Мультицентр – свого роду громадсько-бізнесовий відкритий розв'язковий комплекс.

СТАН

ВІДВІДУВАННЯ ПЛЕНАРНИХ ЗАСІДАнь ДЕПУТАТІВ ЛОСИНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ ЗА 2018 РІК

В період з 01.01.2018 р. по 31.12.2018 р. відбулося 10 засідань сесій Лосинівської селищної ради.

№	ПІП депутата	№ виборчого округу, вул.	Кількість відвідувань
1	Кошарна Наталія Андріївна	№ 15 Героїчна, Лаврська	10
2	Андріаш Ольга Миколаївна	22 с.Сальне – Озерна, Перемоги, Першотравнева, Польова, Садова, Урожайна, Шевченка, 40 років Перемоги	10
3	Калініченко Валерій Олександрович	№ 13 Незалежності, Партизанська	9
4	Сердюк Надія Петрівна	№ 10 Українська, пров.Троїцький, Гоголя	9
5	Ужищенко Любов Іванівна	№ 12 Чернишевського, Лермонтова, Коцюбинського	9
6	Шевченко Валентина Вікторівна	№ 21 с. Сальне – Жовтнева, Зелена, Миру, Молодіжна, Набережна, Незалежності	9
7	Бондар Іван Іванович	№ 7 Троїцька	8
8	Руденко Володимир Миколайович	№ 5 Шевченка №43-280, провулок Набережний	8
9	Руденко Володимир Миколайович	№ 16 Богословська, Пушкіна	8
10	Петренко Володимир Іванович	№ 24 с.Шатура – Гоголя, Дерезенка, Жовтнева, Запорізька, Молодіжна, Незалежності, Незаможна, Польова.	8
11	Майко Ольга Олександрівна	№ 26 с.Шняківка	8
12	Семенов Світлана Іванівна	№ 2 Ватутіна, Франка, Козача	7
13	Дяченко Сергій Юрійович	№ 3 Дружби, Шкільна	7
14	Білан Олена Михайлівна	№ 8 1-Травня, Затишна Молодіжна	6
15	Примак Сергій Іванович	№ 6 М.Яринича	6
16	Талалаївська Ольга Володимирівна	№17 Суворова, Гетьманська	5
17	Івашко Анатолій Володимирович	№18 с.Погребець	5
18	Баріло Микола Олександрович	№ 19 с.Вікторівка, Степ	5
19	Осипенко Віталій Іванович	№ 23 с.Терешківка	5
20	Мозговий Володимир Михайлович	№ 25 с.Шатура – Титова, Шевченка, Широка.	5
21	Литовченко Микола Петрович	№ 1 Миру, М.Лисенка, Чкалова	4
22	Харченко Анатолій Анатолійович	№ 4 Шевченка №2-42, Л.Українки	3
23	Ткач Віталій Михайлович	№ 11 Садова, прову. Пугачова, О.Кошового, Бр.Бондаревих	3
24	Прокопенко Іван Григорович	№ 20 с.Леонідівка	3
25	Гавриляко Андрій Віталійович	№ 9 В.Пузіна, Ф.Мотильової, провулок Зелений	2
26	Петрик Сергій Михайлович	№ 14 Київська, Мічурна	2

Шукаємо патронатних вихователів

Для роботи патронатними вихователями шукаємо сім'ї, які готові в своїх домівках доглядати за дітьми, що потребують захисту. Гарантовані: заробітна плата, кошти на виховання дитини, комплексна професійна підтримка.

Якщо Ви сім'я, яка має позитивний досвід виховання власних дітей (дорослих або підліткового віку), проживаєте в Лосинівській об'єднаній територіальній громаді на спільній (власній чи орендованій) житловій площі, маєте вищу освіту й небадь до долі дітей, які залишилися без батьківського піклування, звертайтеся за інформацією, як тимчасово підтримати дитину в складних життєвих обставинах на платній основі. За детальною інформацією звертайтеся до Служби у справах дітей Лосинівської селищної ради за адресою: смт. Лосинівка, вул. Шевченка, 2, тел.: (04631) 61-2-37

Віта МАКОБРЕЙ,
начальник служби у справах дітей

Лосинівська розумниця-школярка у числі переможців!

Найголовнішою умовою навчально-виховного процесу є його особистісна зорієнтованість, спрямована на те, щоб кожен учень став самодостатнім, вільною особистістю. А сила впливу українського слова сприяє саме цьому.

Місце рідної мови в житті кожної людини незаперечне. Чим досконаліше ми володіємо українською мовою, тим краще засвоюються нами готові знання, швидше налагоджуємо стосунки з іншими людьми.

Щороку, 9 листопада, в День української писемності та мови стартує міжнародний конкурс знавців української мови ім. Петра Яцика, який має на меті утвердження державного статусу української мови, піднесення її престижу серед молоді, виховання поваги до культури й традицій українського народу.

Активну участь у даному конкурсі беруть й учні Лосинівської ЗОШ І ступеня. Протягом останніх років вони входили у трійку призерів районного етапу.

У 2018-2019 навчальному році переможцем шкільного та районного етапів конкурсу імені П.Яцика стала учениця 4 класу нашої школи Бондар Валерія.

Вихованка вчительки Світлани Друзь здібна, відповідальна, доброзичлива. Проявляє великий інтерес і любов до навчання.

Стараність і наполегливість Валерії сприяли досягненню такого результату.

Педагоги та учні школи раді за розумницю-школярку і зичать їй подальших творчих перемог!

Катерина ПОСТОЛ,
директор Лосинівської ЗОШ І ст.

**Верховна Рада
України ухва-
лила закон про
протидію булінгу.
Серед основних
ознак булінгу
виділяються
– заподіяння
психічної або
фізичної шкоди,
наявність кривд-
ника, жертви і
спостерігача,
а також
систематичність
цькування. За все
це каратимуть
гривнею...**

Дискусійний клуб

**Перетворити «білу ворону» на «прекрасного лебедя» – нескладно.
Аби лише батьки захотіли...**

Тема жорстокості в учнівському середовищі не нова. Та саме сьогодні набуває актуального звучання. Діти – жорстокі. Факт, з яким треба змиритися. Вони не розрізняють, що добре, а що погано. Вони тільки вчаться. Що на думці – те на язика. Що прийде в голову – втілюють на практиці.

Достатньо дитині чимось вирізнитися з-поміж однолітків – зовнішнім виглядом, бідним одягом, дефектами мовлення, незвичним ім'ям чи прізвищем – її цькуватимуть.

Поведінка і соціальна адаптація дітей залежить від батьків. Від їхньої позиції. Деякі переконані: «Моя дитина має рацію. Завжди». Інша крайність – дитина винна. В усьому. Проте більшість батьків взагалі не цікавляться особистим життям сина чи дочки. А у конфлікті винні обидві сторони. Не тільки нападник. Діти – байдуже, у садку чи школі – формують групи, в яких розігрують сімейні ролі. Хлопчик виявляє агресію до слабших, якщо його батько – деспот. Дівчинка стане жертвою, якщо її мати – м'яка, терпляча. Діти розігрують конфліктні ситуації у своєму середовищі. Приміряють на себе роль батьків.

Невелика доза агресії – біологічна властивість кожного з нас: світ побудований так, що багато речей доводиться завойовувати. Якщо людина, а тим більше дитина, переходить дозволу межу – це свідчить про психічні проблеми. До причин агресивної поведінки слід додати: втому (у дітей з неблагополучних сімей розбалансовані нервові процеси: коли вони втомлюються – збудження зростає), негативну самооцінку (реакція дитини на будь-яку критику), страх (якщо дитина мала негативний досвід стосунків з людьми, вона може захищатися заздалегідь, щоб запобігти ситуаціям, які з нею вже траплялися), вимога уваги (діти, на яких мало звертають увагу, не відчувають достатньо любові. Для них важливий будь-який знак уваги – навіть негативний), жагу влади (коли дитина відчуває, що це приємно – бути найсильнішим, а значить – головним).

Яку пораду дати сину? Що підказати доньці? Думки психологів різняться. Одні наполягають на дипломатичних переговорах – конфлікт слід «гасити», а не

розпалювати. Інші вважають: дитина повинна «дати здачу», інакше перетвориться на «хлопчика для биття». А дитячі проблеми перекочують у доросле життя. Проте в унісон застерігають: не втручайтеся завчасно у конфлікт.

Поради для батьків: Зверніть увагу на зовнішній вигляд дитини. Якщо не вистачає грошей, аби купити кілька обновок, спробуйте заощадити, а через місяць-другий потіште сина чи доньку недільним «шопінгом». Дитина почуватиметься впевненіше у новому одязі. Дитина не вимовляє усіх букв? Зверніться до логопеда. І чим швидше, тим краще.

У сина – клаповухі вуха? Зведіть його до хорошого перукаря. За допомогою стильної зачіски легко приховати недоліки. Криві зуби? Брекети і коригуючі пластини виправлять ситуацію. Запевніть дитину – дбати про здоров'я – модно.

Якщо дитина – маленька на зріст або надто худя, однолітки насміхатимуться з її слабкості. Зацікавте спортом. Сильних і спроможних дати відсіч не ображають.

Син або дочка мають зайву вагу? Подбайте, щоб раціонально харчувались, не зловживали солодким та мучним. Захопіть фізичними вправами.

Дитина переживає нерозділені почуття, і про це дізнався весь клас? Згадайте юність, своє перше кохання. Розкажіть власну історію. Поясніть, що таке справжня любов. Але не переконуйте, що почуття невдовзі згаснуть. Дитина – максималіст. Її любов – до гроба.

Зацікавте сина чи доньку книгами. Якщо дитина добре вчитиметься, однолітки не виявлятимуть агресії. Важливіше вдало списати контрольну з алгебри, ніж дати стусанів.

Уважно слідкуйте за дітьми. Відмовляється йти в дитсадок чи школу? Поцікавтеся, що її непокоїть. Малюк не приховуватиме правди. З підлітками спілкуватися важче. Якщо не побудували довірливих стосунків, донька чи син неохоче відповідатимуть на запитання. У таких випадках треба залучати психолога.

Микола БОРЩ

У дружбі зі спортом!

Про учителя фізкультури Володимира Руденка колеги однозначної думки – педагог на своєму місці. Методично «підкований», ентузіаст до мозку кісток, а до всього цього – ще й благодійник.

Володимир Миколайович цілеспрямований у роботі, наполегливий і вимогливий. До себе і до вихованців.

Уміє бачити фізичний потенціал дитини. Здібних учнів залучає до тренувань у гуртках.

Педагог має тісні зв'язки з колишніми випускниками школи. При потребі зв'язується з ними, запрошує на тренування. Формує таким чином команду, везе її на змагання власною автівкою. У що це обходиться йому? Запитайте Володимира Миколайовича самі.

Нагадаю читачеві: за такою схемою молодіжна волейбольна команда селища Лосинівка, очолювана невідомим фізруком, брала у листопаді місяці минулого року участь у обласних змаганнях з волейболу, що проходили в Прилуках, і одержала гучну перемогу.

Активними учасниками різноманітних спортивних змагань є і нинішні вихованці лосинівського педагога. Цього року вони брали участь у традиційних лижних гонках, які відбулися у селі Ніжинське. Не забарився і результат.

Юні спортсмени-лосинівці показали відмінну техніко-тактичну підготовку у ходьбі на лижах, у своїх вікових категоріях посіли перше (Парубець Артем) та друге (Фрунзе Катерина) місця.

В урочистій обстановці нагороди високого ґатунку вручив переможцям голова сільської ради села, відомий ентузіаст здорового способу життя Володимир Орел.

Роботу по залученню учнів до занять фізкультурою і спортом Володимир Миколайович Руденко продовжує. Тому, переконаний, нові перемоги його вихованців не за горами.

Микола БОРЩ

Створюємо всі умови, аби діти були здоровими!

Коли йдеться про реформування освіти, передовсім акцентується увага на навчальному процесі. Однак шкільне життя складається з багатьох, на перший погляд, дрібниць. Та саме вони іноді стають головними, коли доводиться розв'язувати ту чи іншу проблему.

У Сальненській школі гостро постало питання облаштування вбиральні для школярів, яка б відповідала санітарно-гігієнічним вимогам.

Звернулися по допомогу до депутата Верховної Ради України Олександра Кодолі та очільника Лосинівської громади Володимира Андрійця, адже реалізувати проект самотужки нам було не під силу.

І народний депутат, і Лосинівська ОТГ відгукнулися на наше звернення та підтримали нашу пропозицію.

У приміщенні школи проведено облаштувальні роботи, і школярі стали користуватися сучасною вбиральною.

Ми висловлюємо щирі вдячності народному депутату Олександру Кодолі та Лосинівській ОТГ за підтримку нашого клопотання, за створення комфортних умов навчання наших учнів та увагу до здоров'я підростаючих поколінь.

ПЕДКОЛЕКТИВ САЛЬНЕНСЬКОЇ ШКОЛИ, БАТЬКИ

Щоб повірити в добро, треба почати робити його!

Микола Миколайович Шматок – людина непосидюча. І хай йому вже сімдесят з хвостиком. Але чи для нього ця дата? Не думаю. Перекоаний, що він і сам про це ніколи не думав. Бо навіщо йому це? Бачиться свіжим, бадьорим, прагматично налаштованим. Має мету в житті, цілі, перспективи. Прагне не опускати рук ні за яких обставин. Дбає не для себе, старається не для того, щоб задовольнити своє честолюбство, чи, не дай Боже, якісь нечистоплотні амбіції. А для людей.

Коли не зустріну Миколу Миколайовича, розмови у нас про одне – благодійництво. Чи коли-не-

будь ця людина має спокій, відпочинок? – думаю про себе. То в Київ по меблі для школи помчався, то по обладнання для лікарень – обласної, районної, лосинівського центру медико-санітарної допомоги. І люди для нього на першому плані. А особливо ті, хто з проблемами здоров'я, малозабезпечені, багатодітні. Старається. Прагне бути корисним. Не хоче земляків кидати в скруті, біді.

Коротко хочеться розповісти про життєпис іменинника.

Дитинство славного лосинівчанина проходило у післявоєнні роки.

Сім'я Миколи Миколайовича у ті часи не могла похвалитися заможністю. Жили, як більшість людей. У скруті і злиднях. Але, що важливо, ніхто тоді в сім'ї не падав у відчай. Били лихом об землю. І продовжували працювати. Бо тільки праця давала хоч якусь надію на виживання.

Малий хлопець уже тоді пізнав науку бджільництва, яка дісталася від батька. З раннього дитинства подружився зі спортом.

Закінчив Чернігівський вуз, прийшов у Лосинівську школу молодим спеціалістом-фізруком. З тих пір його життя нерозривно пов'язане з цим осередком освіти, педагогами, не одним десятком поколінь випускників.

Молодий спеціаліст Микола Шматок одразу ж вкунувся у спортивний вир і школи і, зрозуміло, селища.

Історичною подією для учителя фізкультури Миколи Шматка та і всього села, безперечно, стала поява спортивного майданчика з гумовим покриттям. Гордістю наповнювалося серце, що тут і його частка праці і старань, і що подібних споруд в Україні ще не було.

Микола Миколайович і нині дбає про матеріальну

базу школи, наповнює її і меблями, і спортивним інвентарем. Організовує спортивні заходи в селищі. Дякує Лосинівській громаді, її очільнику Володимиру Миколайовичу Андрійцю за матеріальну підтримку, організаційну допомогу.

Не зупинити і у добродійності депутата обласної ради Миколу Шматка. Ось знову до Києва треба їхати. Благодійний фонд «Серце до серця» обіцяють якісне медичне обладнання... Тож у дорогу... Час не чекає!

Микола БОРЩ

У вересні 2018 року Лосинівка вперше приймала Спартакіаду для державних службовців, працівників органів місцевого самоврядування, депутатів районної, сільських рад, працівників соціальної сфери Ніжинського району, яка перетворилася у яскраве спортивне свято.

Участь у змаганнях взяли три команди: Лосинівської і Вертіївської ОТГ та Ніжинського району.

Організатори ставили за мету пропагувати здоровий спосіб життя, залучити державних службовців до занять фізичною культурою та спортом, організувати дозвілля та активний відпочинок, розвивати найбільш популярні види спорту.

На урочистому відкритті спортивного форуму учасників привітали Володимир Андрієць – го-

лова Лосинівської ОТГ, Вячеслав Івашин – голова Ніжинської РДА, Володимир Євтух – директор ДЮСШ «Колос».

До програми Спартакіади були включені такі види спорту: міні-футбол, стрільба з пневматичної гвинтівки, волейбол, настільний теніс, перетягування канату, шашки.

Змагання пройшли цікаво й емоційно. Учасники демонстрували майстерність, спритність, витривалість, навички та знання в усіх спортивних дисциплінах, здобуваючи бали, які у підсумку й склали рейтинг команд.

За підсумками спортивних баталій в індивідуальному заліку та командних змаганнях першість розподілилася таким чином:

Спартакіада в Лосинівці

стрільба з пневматичної гвинтівки – лосинівчанин Євген Яременко;

міні-футбол і волейбол – команда Лосинівської ОТГ;

настільний теніс – Вячеслав Івашин, команда Ніжинського району;

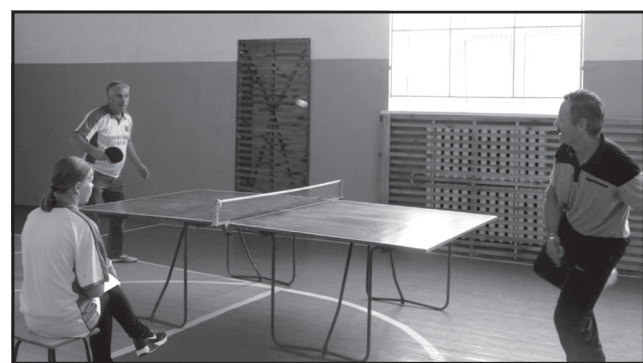
перетягування канату – команда Ніжинського району;

шашки – Анатолій Лисенко, команда Лосинівської ОТГ.

За найбільшою сумою очок, набраних учасниками команд у різних видах спорту, загальнокомандну першість у запеклій боротьбі вибороли команди Лосинівської ОТГ. Їм і вручено Кубок переможців.

Не лишилися без нагород і команди Ніжинського району і Вертіївської ОТГ, які також отримали кубки, медалі та грамоти за зайняті відповідно друге і третє місця.

Учасники Спартакіади довели, що рух,

який необхідний нам для життя, можна спрямовувати для досягнення спортивних результатів, покращення фізичних показників чи просто – підтримання форми. Дуже важливо, що Спартакіада об'єднала не професійних спортсменів, а справжніх ентузіастів, які своїм ставленням до спорту стали зразком для наслідування для школярів та молоді.

Щиро вітаємо переможців! Наснаги, богатирського здоров'я, нових перемог, натхнення у розвитку та залученні молоді до ведення здорового способу життя!

Микола БОРЩ

З Валентиною Григорівною Зубок я знайомий давно. Вперше ми ближче зійшлися на підвищенні кваліфікації. Більше десятка років пройшло відтоді. Пам'ятаю: до мене підійшла скромна, чарівна жінка. Відрекомендувалася і цього було досить, щоб ми розговорилися.

Ми родом з одного населеного пункту – Вікторівки. Валентина Григорівна дуже добре знала моїх батьків. Моя ж пам'ять теж працювала відмінно. Бо і батьків Валентини Григорівни – Григорія Андрійовича і Ольгу Юріївну я теж пам'ятав. Славними педагогами були.

Валентина Григорівна мене розпитувала про все на світі. Вражало, що її пам'ять вміщувала неміряну кількість імен земляків. А ще, на її обличчі затамувалася невідомою цікавість: а ви того знаєте? А як той поживає? А чи та ще жива-здорова?

Тоді я ще не знав, що Валентина Григорівна пройшла свої «життєві університети» в Лосинівці, що працювала на посаді голови виконавчого комітету Лосинівської селищної ради, що більшу половину життя віддала педагогічній справі.

І ось сьогодні, в кінці 2018-го я набираю номер її мобільки і завмираю у хвилюванні. А чи не забула? Чи знайду контакт з цією людиною знову, як і колись? Як поставиться вона до моєї пропозиції детальніше розповісти про себе? Та коли

У 1971 році Валентина Григорівна стала студенткою заочного відділення Ніжинського педінституту імені М.В.Гоголя. Почала вивчати свою улюблену українську мову і літературу. Ті предмети, які згодом принесуть їй визнання і авторитет серед дітей та педагогів.

Відчула Валентина Григорівна і щастя в особистому житті. Вона одружилася, мала вірне кохання і взаєморозуміння з чоловіком. Вирішили зажити самотнім життям, тому подалися на Носівщину. Молодому подружжю щастило. Валентина Григорівна почала працювати в Пустотинській школі. Робота подобалася, приносила задоволення і радість. Це бачило й начальство, бо через рік одержала призначення на посаду директора школи. Пропрацювала чотири роки. Та помер свекор і ситуація кардинально змінилася. Молоде подружжя змушене було знову повернутися у Лосинівку.

Продовжила Валентина Григорівна працювати в Лосинівській школі. Багато клопотів мала, бо не тільки вчила дітей, а й очолила парторганізацію школи.

Валентині Григорівні таланило на добрих, душевних людей!

почув її перші слова вітання, сумніви розвіялися одразу ж. Переді мною знову ожила та чарівна, елегантна жінка, яку зустрічав більше десяти років назад.

Валентино Григорівно, вітаю Вас з новорічними святами! Щастя, здоров'я Вам. У цьому році Ви святкували 70-річний ювілей. Тож і з цією поважною датою Вас вітаю. З цього почалося наше спілкування в слухавку.

Валентина Григорівна народилася 8 листопада 1948 року в інтелігентній сім'ї. Мати – вчителька, батько – завідувач будинком культури. Розповідь моєї співрозмовниці одразу ж схвилювала мене, бо постало перед очима і власне дитинство. Вікторівська школа, атмосфера того часу. Моїм класним керівником була Ольга Юріївна, мама Валентини Григорівни. А грі на музичних інструментах мене навчав Григорій Андрійович – її батько. Пам'ятаю, ноги самі несли на ті репетиції, так цікаво було. Наш оркестр тоді виступав з концертними програмами, був досить популярним. Мої ровесники підтверджують це.

З самого дитинства Валентині Григорівні таланило на добрих, душевних людей. Одразу ж згадала вона двоюрідних братів своїх – Андрія Миколайовича та Миколу Миколайовича Калінченків, двоюрідну сестру Галину Дмитрівну Смоленську. У пам'яті батьківська наука, перші кроки в пізнанні наук.

По закінченню восьмирічки продовжила навчання в Лосинівській школі. Що то за роки були! Світлі, незабутні! Тут і зародилася любов до вчительства. До гуманітарних предметів, перш за все. Та і як по-іншому могло бути, коли твоїми наставниками були Іван Іванович Сюр, Галина Петрівна Скрипка, Галина Андріївна Божок, знаменитий педагог Василь Григорович Ілляшенко. Вони й прищепили любов до історії і суспільствознавства, літератури і мови, відкрили вікно у світ пізнання, захопили, повели за собою. Те навчання, ніби якась дивна казка була для Валентини Григорівни. В ній жила, зміцнювала кристали для подальшого життєвого польоту, набиравалася мудрості і першого досвіду.

Школу закінчила із золотою медаллю. План був один – тільки на педагога. Тільки в інститут. Бабуся Марія тоді втрутилася. Не кваліфікація, вчаться. Не тодішній виважено, авторитетно. У житті до мети треба йти послідовно, від нижчого до вищого. І послухалася цієї поради Валентина Григорівна. Як тільки правильно все те було сказано – згадує моя співрозмовниця.

Без екзаменів вступила до Прилуцького педагогічного училища, а по його закінченню одержала кваліфікацію вчителя початкових класів. Не томила без діла. Не поневрялася у пошуках роботи. Василь Григорович Ілляшенко не кинув її на призволяще долі, завжди пам'ятав розумницю свою. Бачив у ній, так би мовити, педагогічний потенціал, тому, не роздумуючи, одразу ж запропонував місце у Лосинівській школі.

Працювала в групі продовженого дня, але цим не задовольнялася. Духовна потреба увесь час підганяла. Вимагала більшого. Дівчина прагнула стати філологом, і ця мрія пополнила все її єство. Та мрії однієї малувато було. Тому готувалася до вступу у вуз самим серйозним чином. Вдень школа – вночі під каганець за підручниками. Художні твори, правила з української мови – над усім цим працювала старанно, скрупульозно. І мрія здійснилася.

Як сталося, що запропонували на посаду голови виконавчого комітету Лосинівської селищної ради, і сама до кінця не розуміє. Галина Калина, тоді голова райради і Петро Арендар, голова райкому партії викликали. Провели змістовну бесіду, наголосили твердо і однозначно: ця посада тобі, як партійне доручення. Не більше, не менше. І хоч як не хотіла цю посаду обіймати, довелося.

А чому ж не хотіла? – може запитати цікавий читач. Відповідь Валентини Григорівни така: велика відповідальність, малий досвід роботи на керівних посадах. Закрадалися й сумніви: а чи зійдусь з людьми? Чи зумію налагодити роботу. Та й чоловік був проти. Навіщо, говорив, зла серед людей набиратися. Отож не все так однозначно було.

Та сталося те, що сталося...І почалася, як не дивно, справжня робота. Я вже зазначав, що Валентині Григорівні таланило на добрих, душевних людей. Вона і на новій посаді їх мала. І не тільки, так би мовити, числилися вони у штаті, а завжди підставляли плече допомоги. Не кидали одну на роздоріжжі, під час сумнівів, вагань. А то й розпачу. А ця допомога ох як потребувалася, особливо в перші місяці роботи.

Про роботу Валентини Григорівни можна судити і з публікацій у районній пресі. Ось, наприклад, газета «Під прапором Леніна» за лютий 1984 року вмістила допис голови виконкому Лосинівської селищної ради про пророблену роботу. У ньому вся Валентина Григорівна. Тут і уболівання за соціальну сферу селища. І гордість за передовиків виробництва. І окреслення перспектив на найближчі роки.

Валентина Григорівна ділиться зі мною цікавим фактом з професійної діяльності: коли переїхала в Бахмач, багато жителів цього населеного пункту її пізнавали. Запитає, як так могло бути? Відповідаю: такою активною головою селищної ради була Валентина Григорівна. На обласних семінарах часто виступала. А запам'яталася людям по уболіванням за доручену справу, хотіла якомога більше зробити для громади, для односельців. Ось тому й Іван Федорович Мороз, тоді керівник потужного господарства «Ленінський шлях», й односельці допомагали їй. Знали: надійна людина. Така не підведе.

А як склалася доля Валентини Григорівни в Бахмачі? І нині вона в педагогічних рядах. Така вже людина. Ну ніяк без діла не може сидіти. Правда, одного разу твердо вирішила – на відпочинок! Але не тут-то було. І педагогічний потенціал, і батьки ні в яку. Не відпустимо, говорять, і все тут. Ви наша, для дітей не замінимо, а для нас надійна і мудра. З таким батьківським висновком в серці і продовжує свою роботу учитель української мови і літератури Бахмацької школи, Відмінник освіти України, старший учитель Валентина Григорівна Зубок. Пишається, що її робота не марна, що її поважають колеги, батьки. І випускники теж не забувають – на знак подяки і вдячності за мудру науку дарують їй квіти і тепло юних душ.

Гордиться Валентина Григорівна і своїми синами. Толя – військовий, мешкає в Чернівці. Саша – адвокат, працює в Києві. Руслан – психолог, зараз проживає в Німеччині.

Валентина Григорівна зізнається, що за своє життя намагалася жодну людину не образити, не обмовити поганим словом. Тільки добра і щастя бажає всім землякам своїм!

Микола БОРЩ

З ІСТОРІЇ ГРОМАДИ

КІНО В ЛОСИНІВСЬКОМУ РАЙОНІ

Кіно у віддалені від головних доріг українські села прийшло напередодні війни. На це вказує постанова Чернігівської обласної Ради від 12 лютого 1941 року. У ній зазначається, що з метою показу широким масам колгоспників кращих художніх, хронікальних, науково-технічних фільмів радянської кінематографії в Лосинівському районі з 15 до 25 лютого мав відбутися перший зимовий колгоспний кінофестиваль. Постанова зобов'язувала всі партійні та комсомольські організації на місцях «роз'яснити значення кінофестивалю, щоб взяли участь усі трудящі району».

Згідно з цією постановою, для мешканців сіл, розміщених територіально ближче до райцентру, кінофестиваль мав організовуватися на базі стаціонарного Лосинівського районного кінотеатру. Голови колгоспів отримали вказівку виділити для перевезення колгоспників «на кіно» необхідну кількість кінних саней. Це стосувалося трудівників колгоспів Лосинівки, Вікторівки, Богданівки, Шатури та Леонідівки. Їм, за приписом із області, мали показувати фільми «Ленін в Октябре», «Большая жизнь», «Сибиряки», «Освобождение», «Мужичья история», «Москва». Звернімо увагу на репертуар. Жодного фільму на українську тематику і жодного фільму, знятого українськими кінематографістами! Гру в українізацію влада закінчила ще напередодні штучно інспірованого голодомору.

Данина, що вважалася найближчою до Лосинівки, до списку сіл не потрапила. Проте, напевне, лише виграла від цього. Селянам не довелося добиратися саними засніженим шляхом та в сильні морози за вісім кілометрів. До Данини, як і до Коломійцівки, Рівчак-Степанівки, Татарівки, Ганнівки, Пустотинного, Макіївки, Терешківки, Сального, Шняківки, Галиці, Червоного Колодязя та Великої Дороги у визначені строго за графіком дні мали доставити пересувні звукові кіноустановки із Чернігова. У цих селах демонструвалися: «Выборгская сторона», «По шучьему велению», «Цирк». А ще — дивом пропущена Московська стрічка творців українського кіно — «Запорожець за Дунаєм», що не могла не формувати національні почуття.

По війні головним майданчиком для перегляду нових радянських фільмів стають зали районних кінотеатрів. Як і до війни, до керівників колгоспів спускалися рознарядки для забезпечення доставки глядачів із сіл на планові перегляди кінострічок до райцентру. Згідно з рішенням Чернігівського обкому партії, перший такий кінофестиваль після звільнення області від німців відбувався з 5 грудня 1944 року. Лосинівський район потрапив у перший тур фестивалю (з 5 до 15 грудня). Цього разу, судячи з публікацій районної газети «Ударний труд», колгоспникам Лосинівщини пропонувалося переглянути фільми «Большая Земля», «Георгий Саакадзе», «Давид Бек», «Аринка», «Оборона Царицына», «Большая Жизнь».

Коментувати такий репертуар нічого. Хоча з довоєнних кінострічок сюди потрапила одна «Большая Жизнь», зміст інших, новіших, був, як і раніше, всуціль заідеологізований, побудований на партійних штампах. Отож нічого теплого і світлого для згорьованих душ тогочасних простих радянських людей такі заходи не могли принести.

Микола ТИМОШИК,
доктор філологічних наук,
професор, журналіст

Джерело:
<http://slovoprosvity.org/2016/01/21/kino-v-dalekomu-seli/>

Микола БОРЩ

ПРИЄМНИЙ СПОГАД, ЯК СВЯТО ДЛЯ ДУШІ!

проведенні (що не кажіть, вчетверте вже святкують). Був відмінно продуманий сам організаційний момент. Почався він із виконання гімну Сального. Його сальнянцям створили самі інвестори. Святкування проходило з конкурсами і спортивними змаганнями, майстер-класами, святковим розіграшем. Вражав різнобарв'ям виробів ярмарок. Очі розбігалися від поробок майстрів декору. Кухня теж не підвела. Свою вправність у приготуванні мисливської юшки продемонстрував спеціально запрошений Микола Грицай. Лише

Трьохсотий день народження святкувало село Сальне у 2018 році. Липневої днини. Коли пахнуло теплом. Коли сонце пригорщами кидало на землю іскрометні промінці, а глибоке блакитне небо благословляло сільські пейзажі голубінню, звисаючи над злами полів, над вигонами і левадами. Різнокольоровими запашними квітами в той урочистий день славила свою вроду матінка земля. Фрукти, овочі довкіл розносили спілі аромати. І вся ця палітра літнього дня так гармонійно, невимушено і природно вліталася у святковість заходу, що на душі виникав якийсь невідомий комфорт, зароджувалися високі помисли і охоплювало душу блаженство.

Вдумаємося в дату – триста років! Який значний шлях! Сивий, величний, полум'яний! Який перегук століть! Цілі історичні епохи проносилися над Сальним. Чого тільки не побачило на своєму віку, чого не відчувало воно. В історичному коловороті подій село існувало, підставляючи свої горді груди вітрам соціальних катаклізмів і викликам часу. А паралельно – виборювало в історії право на повноцінне існування. Звернемося до історичної довідки. Стисла вона, але така промовиста. У 1866 році в селі мешкало 1207 жителів, у 1885 році – 1544, а

у 1897 році – 1995. На очах в усієї Чернігівщини росло Сальне, набиралося досвіду, мужніло, розправляло потужні крила для духовних злетів. Передавало з покоління в покоління свою історію, душу, характер, вдачу. І цей факт так приємно констатувати, так про нього відрадно заявляти на повен голос саме сьогодні, у рік поважної дати!

Грандіозне родинне свято – так ювілей назовемо – розпочалося із благословення настоятеля сальненського храму ім. Різдва Пресвятої Богородиці отця Василя.

Пройшло воно на одному подисі і не залишило байдужими ні малих ні дорослих. І не тільки тому, що жителі села мають досвід у його

йому щороку довіряють її приготування. А ще смажений на вертелі рум'яний баранчик милував око. Звертав на себе

увагу й інший смаколик – торт красень, улюбленець святкового столу. І все це – подарунки сальнянцям від інвестора Василя Снісаренка. Та що там казати. Свою діяльність компанія «УкрАгроРозвиток» не обмежує тільки допомогою в свята. За короткий час роботи в селі не лише покращила умови для місцевих жителів та створила нові робочі місця, а й надихає людей на багато творчих ініціатив.

Сальнянці спільні в думці – без допомоги ТОВ «УкрАгроРозвиток» та його керівника Василя Снісаренка у підготовці до ювілею вони

самотужки не досягнули б такого масштабу і видовищності. Подбав інвестор, щоб батут для дитячих розваг був прилаштований. Щоб дитяча анімація була. І славних гончарів Чернігівщини запросив у гості. Хто виявить бажання навчитися ліпити горшки – будь ласка, майстер-клас під відкритим небом до ваших послуг. Та і це ще не все. Яке свято без справжніх артистів! Таких, щоб і талантом подивували, і враження по собі на цілий рік полишили. Артистів із самого Києва привіз пан Василь. Тріо «Flame-бандура», Заслужені артисти Ніна Коцур й баяніст Олег Подольський. З перших нот стало зрозумілим – професіонали високого ґатунку. Такий кон-

церт відіграли й відспівали – залюбуєшся!

Велику концертну програму представив також колектив Лосинівського будинку культури спільно з працівниками відділу культури і туризму Лосинівської селищної ради.

Очільник Лосинівської громади Володимир Андрієць передав подарунок від Анатолія Гунька та братів Сергія і Володимира Олешків місцевій православній церкві – Ікону Пресвятої Богородиці, щоб оберігала сальнянців від життєвих негараздів, опромінювала їх чистою, щирою і світлою радістю, надією і спокоєм.

В око падала велика кількість гостей. Побачити народне дійство прибули не лише сальнянці, жителі сусідніх сіл, а й гості з багатьох населених пунктів України: Ніжина, Чернігова, Києва, Прилук, Конотопу, Миргорода, Чернівців, Дніпра, Кривого Рогу, а також з-за кордону: Росії та Естонії.

Життя сальнянців протягом 300 років не було розкішним садом, у якому росли тільки квіти і райські яблука. У житті мешканців цього населеного пункту, як на довгій ниві життя, було всякого. Але незмінною була – людська любов. До рідного краю, до батьківського порогу. Мала батьківщина в сальнянців одна. І доки є цей населений пункт – його жителі вічні!

Микола БОРЩ

Засновник та видавець
ЛОСИНІВСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
 Адреса: 16663 вул. Шевченка, 2, смт. Лосинівка,
 Ніжинський район Чернігівська обл.,
 тел. (04631)61-2-37
 e-mail: losynivskaotg@ukr.net
 Розповсюджується безкоштовно.

Матеріали підготували:
 Юлія КАЛУТА, Микола БОРЩ
Комп'ютерна верстка:
 Олена ВІТНОВА
 Віддруковано
 ТОВ «Форматплюс-П».

*Думки авторів можуть не збігатися з поглядами редакції.
 За точність викладення фактів відповідає автор.
 Редакція має право редагувати та скорочувати матеріали.
 Відповідальність за якість несе друкарня.*